higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

TOERISMEWETENSKAP
NKR VLAK 4

(11011044)

1 Maart 2018 (X-Vraestel)
09:00–12:00

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye.

Kopiereg voorbehou

TYD: 3 UUR
PUNTE: 200

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord AL die vrae.
2. Lees AL die vrae aandagtig deur.
3. Nommer die vrae volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
4. Begin elke vraag op ‘n NUWE bladsy.
5. Skryf netjies en leesbaar.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 Kies ‘n item uit KOLOM B wat by ‘n beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–J) langs die vraagnommer (1.1.1–1.1.10) in die ANTWOORDBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.1.1	Snuffelhonde word by lughawens gebruik om hierdie onwettige stof uit te snuffel	A	groen kanaal
1.1.2	Word aan Suid-Afrikaanse burgers van 16 jaar en ouer uitgereik	B	doeane
1.1.3	‘n Rolstoel word vir hierdie passasier verskaf	C	diere en voëls
1.1.4	Afkorting vir baie belangrike persoon	D	narkotika of gewoontevormende middels
1.1.5	Met aankoms moet ‘n internasionale reisiger wat niks het om te verklaar nie deur ‘n doeane-kanaal beweeg	E	‘n gestremde persoon
1.1.6	Ingevoerde goedere moet deur … geklaar word.	F	BBP
1.1.7	Politieke geweld en terrorisme het tot ‘n toename in die sekuriteit op vliegtuie en lughawens aanleiding gegee.	G	eksterne bedreigings
1.1.8	Hierdie mag slegs met ‘n permit na Suid-Afrika gebring word.	H	vol outomatiese, militêre en wapens wat nie genommer is nie
1.1.9	‘n Passasier sal onmiddellik gearresteer word, indien hierdie item in sy bagasie deur doeane by die lughawe gevind word	I	toeristepaspoort
1.1.10	Indien ‘n passasier goedere het om te verklaar, moet hy deur hierdie kanaal by doeane gaan	J	rooi kanaal

(10 × 1) (10)

1.2 Lees die artikel hieronder en beantwoord die vrae.



EMIRATES

EMIRATES

Inboek
Maak seker dat u nie later as 90 minute voordat u vlug gereed is om te vertrek, by die lughawe aankom nie. Gaan deur sekuriteit binne 60 minute voor vertrek. U sal 45 minute voor u vlug aanboord gaan en hekke sluit 20 minute voor vertrek.

Aanlyn inboek (‘Online check-in’)
Passasiers kan aanlyn tot 24 uur voor hul vlug en tot 90 minute voor vertrek inskakel. Kies eenvoudig jou sitplek, voer jou ‘frequent flyer’- nommer in as jy een het en druk jou instapkaart of stuur een na jou selfoon.

eBoardpas
Om tyd te bespaar, bied Emirates e-pospas vir sommige lughawens met aanlyn-inskrywing. eBoard-passe funksioneer op dieselfde manier as 'n gewone instapkaart en besigheidsklas en eersteklas-passasiers kan hulle gebruik om toegang tot lughawens te verkry.

Druk eenvoudig jou eBoardpas uit en bring dit saam na die instaphek of na die ‘Bag Drop’- toonbank as jy bagasie inboek.

Emirate se bagasietoelae

‘Carry on’:
Eerste klas en besigheidsklas
Passasiers word toegelaat om twee stukke handbagasie te dra - een aktetas plus een handtas of een kleresak wat onderhewig is aan die volgende grootte en gewigsbeperkings: Aktetas: 46cm × 36cm × 20cm Handtas: 55cm × 38cm × 20cm Kleresak: 20cm dik wanneer gevou. Totale gekombineerde gewig mag nie 12kg oorskry nie.

Ekonomiese klas
Passasiers word toegelaat om een stuk dragrootte van nie meer as 55cm × 38cm × 20cm te gebruik nie en mag nie meer as 7kg oorskry nie. Belastingvrye aankope van drank, sigarette en parfuum in redelike hoeveelhede is ook bykomend tot bogenoemde toegelaat.

Gekontroleerde bagasie:
Emirates Ekonomiese klas-passasiers kan jy met 30kg, Besigheidsklas-reisigers met 49kg en as jy eersteklas vlieg, kan jy met 50kg gekontroleerde bagasie reis.
As jou reis ander lugdienste insluit en begin of eindig in die VSA, is daar effens verskillende reëls van toepassing.

In-vlug diens
Eerste Klas, Besigheidsklas en Ekonomiese Klas. Daar is tot 1400 kanale beskikbaar in elke Emirates-stoel. U kan ook lewende televisie op sekere vlugte kyk.
Versnaperinge en drankies is beskikbaar vir aankope in die hoofkajuit op alle Noord-Amerikaanse en Karibiese vlugte. U bestemming en die duur van u vlug sal die beskikbare kos en drinkgoed bepaal. Tydskrifte is beskikbaar op alle binnelandse vlugte. Flieks, TV-programme en musiek word aangebied op langafstandvlugte. Eerste en Besigheidsklaspassasiers het afsonderlike kragaansluitings by elke sitplek. Daar is ook afsetpunte binne bereik van elke hoofkajuit. Navigeer die web, klets, twiet en kyk na jou e-pos deur aan te sluit op OnAir Wi-Fi op die meeste Emirates A380 vlugte en kies Boeing B777 vlugte. Jy kan ook met GPRS of EDGE op sekere vlugte konnekteer.

[Aangepas uit: www.Emirates.com]

Kopiereg voorbehou

1.2.1 Beskryf die aanlyninboekprosedures in jou eie woorde. (5 × 2) (10)

1.2.2 Tot watter lughawefasiliteit, as ‘n besigheidsklaspassasier, het jy toegang indien jy oor ‘n e-instappas beskik? (1 × 2) (2)

1.2.3 Hoeveel ‘carry-on’-bagasie mag jy volgens die artikel as besigheidsklaspassasier, aanboord neem? (1)

1.2.4 Daar is ‘n verskil in die tipe handbagasie wat ‘n besigheidsklas-passasier en ‘n ekonomieseklas-passasier aanboord ‘n vlug mag neem. Afgesien van hoeveelheid, hoe verskil dit in terme van gewig volgens die artikel? (2 × 2) (4)

1.2.5 Watter dienste, volgens die artikel, verskaf Emirates op langafstandvlugte? (3 ×1) (3)

1.3 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.3.1–1.3.5) in die ANTWOORDBOEK neer.

1.3.1 Oortollige bagasie beteken ... .

A bagasie wat as handbagasie gedra kan word.
B bagasie wat ‘n kombers insluit.
C bagasie binne die parameters van die toegelate gewig.
D bagasie wat die toegelate gewigtoelating oorskry.

1.3.2 Passasiers kan nie die volgende item(s) aanboord neem nie:

A handsak
B sambreel
C vuurwerke
D ‘n kamera

1.3.3 Watter EEN van die volgende is Internasionale Reis?

A Johannesburg na Durban
B Durban na Mauritius
C Kaapstad na Johannesburg
D Durban na Oos-Londen

1.3.4 Kapelle word aan … passasiers voorsien.

A Christen-
B Joodse
C Alle Indiër-
D Islam-

1.3.5 Watter dokument moet ‘n passasier op ‘n binnelandse vlug by die instaphek aanbied?

A ‘n Belastingfaktuur
B ‘n Fisiese kaartjie
C ‘n Paspoort
D ‘n Instappas

(5 × 1) (5)

1.4 Wanneer jy ‘n internasionale vlug reis moet jy in besit wees van ‘n paspoort.

1.4.1 Verduidelik wat die doel van ‘n paspoort is. (1 × 2) (2)

1.4.2 Wanneer sal ‘n paspoort ongeldig word? Gee TWEE redes. (2 × 1) (2)

1.4.3 Hoe lank sal ‘n noodpaspoort geldig wees indien jy daarvoor aansoek doen? (1)

[40]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 2

2.1 Alhoewel die meerderheid passasiers by die lughawe aankom en op die regte vlug sonder probleme vertrek, is daar sommige situasies wat effens van die norm verskil. Lugrederye moet alle moontlike bystand aan passasiers in deernisvolle situasies waar spesiale behandeling of sorg verlang word, lewer.

Bestudeer die volgende scenarios en beantwoord die vrae wat volg.

A Passasier wat ses maande swanger is



B Agtjarige seun



C Verlamde passasier



D Blinde passasier



E Besigheidsklaspassassier

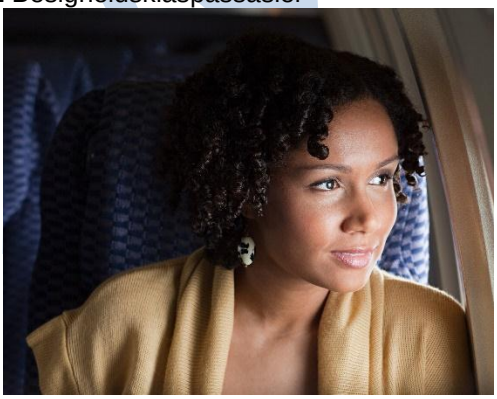

F Passasier met hartprobleme



[Bron: Google.com]

Copyright reserved

2.1.1 Teken die onderstaande tabel in jou ANTWOORDBOEK en voltooi dit deur aan te dui of die voorafgaande scenarios (A–F) 'n deernisvolle situasie is of om nie die lugredery vir bystand te kontak nie. Merk slegs (✓) in die toepaslike blokkie.

SCENARIO	Deernisvolle situasie	Nie 'n deernisvolle situasie nie	Kontak die lugredery	Moenie die lugredery kontak nie
A				
B				
C				
D				
E				
F				

(6 × 2) (12)

2.1.2 Watter voorsorgmaatreël moet geneem word om die veiligheid van die ander passasiers te verseker indien passasier D met sy hond op 'n vlug toegelaat word? (1 × 2) (2)

2.2 Personeellede wat in die lugrederybedryf werk, is goed opgelei om die groot hoeveelheid passasiers wat elke dag vlieg, te hanteer. Van tyd tot tyd staar hul onverwagte situasies in die gesig. Dit vereis flink dink en soms ongewone maatreëls om te verseker dat elkeen veilig is en aan alle behoeftes voldoen is.

2.2.1 Adviseer jou kliënt met bogenoemde in gedagte, van VYF onverwagte situasies wat tot veranderinge in die lughaweprosedures kan lei en verduidelik hoe die lughawepersoneel elkeen van die onverwagte situasies sal herstel. (5 × 2) (10)

2.2.2 Passasiers en hul handbagasie gaan deur skandeerders by die sekuriteitskontrolepunt.

Noem DRIE items wat jou kliënt wat internasionaal reis verbied word om aan hulself of hul handbagasie te dra. (3)

2.3 Jy is as 'n algemene verkoopsagent by 'n groot reisagentskapsmaatskappy, Sure Travel, aangestel

Sit VYF van jou rolle en verantwoordelikhede uiteen. (5 × 2) (10)

2.4 Beskryf die inklusiewe Toerhandves en verduidelik die voordele daarvan. (3 × 1) (3)

[40]

VRAAG 3

3.1 Lees die onderstaande tabel en beantwoord die vrae.

Toerismebestemmings gedurende nag in brand vernietig

Deur: Neo Mabubula



Brande veroorsaak groot skade aan eiendomme in Knysna, Wes-Kaap. Die brande in Knysna, Wes-Kaap, het verwoestende skade aan eiendomme in die omgewing sowel as die omliggende landskap aangerig. Op grond van inligting van Knysna Tourism, berig Collin Thaver, Besturende Direkteur by Southern Africa 360, dat sowat 20 akkommodasie-instellings in die omgewing deur die brand beskadig of vernietig is en nou gesluit is.

Knysna Hollow het ook afgebrand. In 'n verklaring het die Handelsmerkbestuurder van Hollow Hotels, Clive Battell, gesê: 'Ons is jammer om u mee te deel dat Knysna Hollow heeltemal in die brand vernietig is en nie binne die afsienbare toekoms in werking sal wees nie. Ons het tans geen kommunikasie by die hotel nie en sal in die komende week telefoon- en e-poslyne op die perseel vestig.

'n Noodnommer is ook opgestel. 'Satsa se vennoot, Satib, het 'n noodnommer deur Satib24: 1000 70230 beskikbaar gestel. Hierdie nommer is vir mediese noodgevalle en gestrande toeriste en sal deur die Operasionele sentrum by Pelican Lodge gekoördineer word. Mediese noodgevalle, paspoort / repatriasie, vermiste persone en traumaberading kan verskaf word. ' sê mnr. David Frost, uitvoerende hoof van Satsa

[Aangepas deur www.tourismupdate.co.za]

3.1.1 Die funksie-industrie word deur verskeie regulasies en wetgewing gereguleer, die hoofdoel is om die mense en eiendom te beskerm.

Wat sou jy as funksie-organiseerder doen om aan die Wet op Rampbestuur No. 57 van 2002 te voldoen? (4 × 2) (8)

3.1.2 Bykomend tot spesiale wetgewing, moet daar vir basiese nooddienste tydens enige funksie voorsiening gemaak word.

Watter VYF items sou op jou plan verskyn indien jy gevra sou word om ‘n noodplan vir ‘n funksie wat by Hollow Hotel plaasvind op te stel om die veiligheid van die persone wat die funksie bywoon, te verseker? (5 × 1) (5)

3.2 Jy doen by Event Dot Com aansoek vir die posisie as funksiebestuurder. Tydens die onderhoud vra die eienaar jou om die volgende vrae te beantwoord:

3.2.1 Watter VYF faktore sal die keuse van ‘n ‘venue’ beïnvloed? (5 ×1) (5)

3.2.2 Watter dienste sal jy vir die spyseniering verlang, indien jy ‘n troue by ‘n hotel organiseer? (5 × 1) (5)

Kopiereg voorbehou

3.3 Die Nasionale Departement van Toerisme het jou genader om te help met die organisering van die jaarlikse Toerisme-ekspo (Toerisme Indaba).

Hoe sal jy die geleentheid bemark? (4 × 1) (4)

3.4 Bespreek die doel van die graderingstelsel van 'venues' en fasiliteite. (4 × 1) (4)

3.5 Noem VYF ander graderingskriteria, behalwe vir die gebou se buitekant, wat gebruik kan word om plekke vir funksies ('venues') te gradeer. (5 × 1) (5)

3.6 Die Suid-Afrikaanse Voetbalvereniging (SAFA) het jou versoek om deel van die span te wees wat die Afrika-nasiesbeker wat in Suid-Afrika in 2019 sal plaasvind, te organiseer.

Wat sal SAFA se verwagtinge vir so 'n groot sportgebeurtenis wees? (4 × 1) (4)

[40]

VRAAG 4

4.1 Bestudeer die plakkaat hier onder en beantwoord die vrae.



[Bron: google.com]

4.1.1 Diensverskaffers of toeroperateurs moet hul reisprogram weens sekere onvoorsiene insidente buite hul beheer, verander.

Gebruik die plakkaat as 'n riglyn en gee VYF voorbeelde van daardie insidente. (5)

4.1.2 Verduidelik hoe 'n reisprogram 'n wettige en bindende kontrak verteenwoordig. (4 × 2) (8)

4.2 Lees die artikel en beantwoord die vrae.

Veiligheid met Leeus op Safari's in Hluhluwe-wildreservaat

deur Onne Vegter

Na aanleiding van die ongelukkige voorval by 'n leeupark in Johannesburg, waar 'n vrou onlangs uit haar voertuig gesleep is en deur 'n leeu gedood is, is die wêreld se media boos. Op sosiale media vra bekommerde toeriste of dit veilig is om op safari te gaan. Baie het die arme vrou gekritiseer omdat sy haar motorvensters oopgehou het, ten spyte van die feit dat baie tekens haar gewaarsku het om dit nie te doen nie. Maar as 'n oop venster so gevaarlik is, is dit veilig om te gaan op 'n safari wat oop voertuie gebruik vir wildritte?

Toe ons 'n rukkie gelede hierdie foto op ons Facebook-bladsy geplaas het, het ons 'n paar opmerkings gekry oor hoe mal en dom hierdie mense in 'n oop voertuig so naby aan 'n trop wilde leeus gesit het.



Tog gebeur hierdie soort waarneming elke dag regoor Suider-Afrika. Hierdie bekommernisse oor veiligheid spruit voort uit 'n gebrek aan begrip van waar die onlangse tragedie plaasgevind het en hoe die leeupark van 'n gewone wildlewe-safari verskil.

'n Tipiese leeupark is glad nie soos 'n wildreservaat soos die Sabi Sand- wildreservaat of Kruger Nasionale Park nie. Dit is meer soos 'n verheerlikte dieretuin wat groot genoeg is om deur te ry. Die belangrikste probleem in hierdie geval is dat hierdie leeus nie heeltemal wild is nie. Hierdie leeus word in die kampe aangehou en is in gevangenskap opgeneem (of in sommige gevalle gered uit toestande waar hul mishandel is). As welpies is hulle waarskynlik hanteer en gefotografeer deur mense. Leeu-welpie-interaksies het in onlangse tye toenemende kritiek gekry, en met reg. Sulke aktiwiteite is egter tradisioneel 'n belangrike bron van inkomste vir sekere leeu-parke. Wanneer leeus so grootgemaak word en deur mense gevoed word, verloor hulle hul natuurlike vrees vir mense en leer hulle om mense met kos te assosieer.

Dit is die kritieke verskil tussen leeus in 'n leeupark en wilde leeus in 'n wildreservaat. In wildreservate assosieer wilde leeus mense nie met kos nie. Hulle is natuurlik bang vir mense en tensy jy weghardloop, sal hulle nie mense as prooi sien nie. Hulle assosieer ook nie voertuie met mense of met kos nie.

Om hierdie rede word duisende toeriste-wildritte elke dag oor Afrika in oop safari-voertuie uitgevoer en sluit baie naby ontmoetings met wilde leeus en ander roofdiere in. Maar jy hoor nooit dat toeriste op hul oop safari-voertuig aangeval of gesleep word nie

[Bron: www.gosafari.co.za]

4.2.1 Noem DRIE redes waarom veiligheidsmaatreëls in Nasionale parke in plek gestel is. (3 × 2) (6)

4.2.2 Watter advies sal jy aan besoekers rakende veiligheidsmaatreëls in Nasionale Parke gee? (8 × 1) (8)

4.2.3 Dink jy die dame wat in die artikel genoem is, aan die veiligheidsmaatreëls voldoen het? Gee 'n rede vir jou antwoord. (1 + 1) (2)

4.2.4 Sou jy met noodhulpprosedures gehelp het al het jy nie 'n mediese agtergrond nie, indien jy in die voertuig gewees het toe die insident in 4.2.1 plaasgevind het?. Gee TWEE redes vir jou antwoord. (1 + 2) (3)

4.2.5 Watter voorsorgmaatreëls dink jy moet die maatskappy neem om moontlike beserings te vermy wanneer daar aan aktiwiteite wat potensieel gevaarlik kan wees, deelneem? (4 × 2) (8)

[40]

VRAAG 5

5.1 Bestudeer die onderstaande dokument en beantwoord die vrae.



[Source:Google.com]

5.1.1 Identifiseer die bostaande dokument. (1)

5.1.2 Wat is die doel van die dokument wat in 5.1.1 geïdentifiseer is? (2 × 2) (4)

5.1.3 Waar is die dokument wat in 5.1.1 geïdentifiseer is, uitgereik? (1)

5.1.4 Wanneer is die dokument wat in 5.1.1 geïdentifiseer is, uitgereik? (1)

5.1.5 Watter tipe inskrywing wat in 5.1.1 geïdentifiseer is, word toegelaat? (1)

5.1.6 Hoe lank is die dokument geïdentifiseer in 5.1.1 geldig? (1)

5.1.7 Watter land het die dokument geïdenfiseer in 5.1.1 uitgereik? (1)

5.2 Jy is ‘n reisagent wat in die Oos-Kaap gebaseer is. ‘n Jong getroude paartjie versoek jou om hul met hul vakansieplanne te help aangesien hul na Europa wil gaan. Terwyl hul daar is, wil hul soveel moontlik Europese lande besoek, insluitend Griekeland, Denemarke en Duitsland.

5.2.1 Vir watter tipe paspoort moet hulle aansoek doen? (1)

5.2.2 Waar kan hulle vir ‘n paspoort aansoek doen? (2)

5.2.3 Wat is die minimum aantal skoon bladsye in ‘n paspoort wat ‘n toeris benodig om na ‘n vreemde land te reis? (1)

5.2.4 Adviseer hulle oor die gevolge om nie oor genoeg skoon bladsye in hul paspoort te beskik nie. (2 × 2) (4)

5.2.5 ‘n Paspoort is ‘n baie waardevolle dokument. Lig hulle in oor wat gedoen moet word in die geval een van hul paspoorte verlore raak. (2 × 2) (4)

5.2.6 Stel die geskikste visa voor waarvoor hul moet aansoek doen. (2)

5.2.7 Watter dokumentasie moet hul aanbied wanneer daar vir ‘n visa aansoek gedoen word? (4 × 1) (4)

5.2.8 Watter ander VIER lande kan die paartjie besoek deur die visa wat in 5.2.6 geïdentifiseer is te gbruik? (4)

5.2.9 As ‘n pasgetroude paartjie, wil die vrou meer van endossemente weet. Verduidelik VIER redes waarom sy ‘n endossement sal benodig. (4 × 2) (8)

[40]

TOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou